

ХАРАКТЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУЧАСНИХ ЕКО-ОТЕЛІВ

Чуйко К.І., студ. гр. ДАС-436

Науковий керівник – Маковецька О.О., асистент (кафедра Хімії та екології, Одеська державна академія будівництва та архітектури)

Анотація. Дана стаття присвячена розгляду характерних особливостей функціонування екологічних готелів. У статті обґрунтовано актуальність розвитку екологічного спрямування у готельному секторі. На конкретних прикладах проаналізовано діючі готельні підприємства даного типу, виділено їх специфічні риси. У роботі представлена класифікація еко-готелів з різних ознаками: місцезнаходження, застосовуваних екологічних технологій, концепції харчування та ін. Також розглянуто особливості проектування даних архітектурних об'єктів.

Актуальність. Рух за екологічний відпочинок з кожним роком набирає обертів, тому готелі та курорти теж не можуть залишатися осторонь. Багатьох туристів цікавлять не просто екологічно чисті курорти, а ті, які роблять вагомий внесок в охорону навколишнього середовища. Щоб отримати заповітний статус ЕСО, вони ведуть постійну роботу щодо зменшення негативного впливу на природу, запроваджують заходи щодо зниження вуглецевого сліду, заощаджують воду та електроенергію.

Актуальність розвитку еко-напряму у готельному бізнесі обумовлена тим, що формування екологічного туристичного продукту неможливе без інноваційної концепції, яка підкреслює його індивідуальність та специфіку, а також допомагає найбільш ефективно використовувати рекреаційний, природний, культурний та інший потенціал регіону. Тому будівництво готелів нового формату чи переорієнтація діючих готельних підприємств на екологічні може вирішувати кілька різнопланових та різнорівневих завдань одночасно, а саме: забезпечувати економію ресурсів на рівні готельного комплексу; покращувати економічні показники за рахунок дотримання актуального тренду; сприяти розвитку туристичного кластера та формуванню екологічної інфраструктури в регіоні; просувати ідеї «зеленого» способу життя в суспільстві; формувати ринок екологічної продукції та послуг; підвищувати імідж регіону та країни.

В еко-напряму готельного сектора виділяються: еко-курорти, еко-лоджі та еко-готелі. Різниця між ними полягає в розташуванні та кількості послуг, що надаються.

Еко-курорти – це великі об'єкти, які, крім номерів різного класу, включають спалони, фітнес-центри, ресторани та бари, пропонують безліч варіантів екскурсій та розваг.

Еко-лоджі – невеликі готелі, які найчастіше будуються на території заповідників чи національних парків. Незважаючи на розташування далеко від цивілізації, вони пропонують високий рівень комфорту та насичену програму відпочинку.

Екологічні готелі часто розташовані недалеко від великих міст, в красивих місцях серед незайманої природи. Вони націлені як забезпечення комфортного відпочинку, а й у охорону навколишнього середовища. Багато «зелених» готелів будуються за технологією корінних племен, що мешкають на заповідних територіях. У цьому використовуються лише місцеві матеріали – дерево, камінь, полотно, бамбук та інших.

Екологічний готель – це екологічно сертифікований готель, метою якого є поліпшення стану навколишнього середовища шляхом зведення до мінімуму власного негативного впливу на нього. чистих матеріалів, внесок у збереження навколишнього середовища, використання відновлюваних джерел енергії (сонячна енергія, сила вітру), застосування енергозберігаючого обладнання, рециркуляція стічних вод готелю, що повторно використовуються, наявність програм утилізації відходів, застосування матеріалів, придатних для вторинної переробки [1].

Діяльність еко-готелів регламентує міжнародний стандарт ISO 14001, а також множинні міжнародні та вітчизняні програми сертифікації, наприклад: «Green key», «Green Hotel», «Зелений журавлик».

Сьогодні еко-готелі стають все більш популярними та відкриваються повсюдно, але їхня частка в готельному сегменті ще не велика. Частка екоготелів у країнах Західної Європи та США не перевищує 20% від загальної кількості готелів. Перший екологічний готель відкрився в Мілані – це чотиризірковий готель «Hotel Scala», який розташований у семиповерховому будинку замку, збудованого наприкінці XIX століття. Для контролю за температурою повітря та подачею гарячої води в готелі застосовується спеціальна система відновлення енергії з використанням відновлюваних джерел. Так, готель не використовує паливо і тому не викидає до атмосфери таку забруднюючу речовину, як CO₂. Свого часу найкращі еко-готелі світу були відкриті у Швейцарії, Великій Британії, Чехії та в інших країнах (рис. 1).

Рис. 1. Найкращі еко-готелі світу

а – екоготель Svart, Норвегія; б – екоготель Secret Bay, Портсмут

У Гамбурзі, який відомий своїми заповідниками, парками і має статус європейської «зеленої» столиці Європи, туристи, які віддають перевагу екологічному формату подорожей, можуть обирати такі готелі, як Park Hyatt Hamburg або Okotel Hamburg [2]. В Україні екологічний сертифікат отримав гірський готель «Ковчег» (Чернівецька обл., вершина гори Мегура) (рис. 2).

Рис. 2. Гірський готель «Ковчег», Україна

«Зелені» готелі намагаються мінімізувати хімічні реагенти, особливо жорсткі, прибираючи. У системах очищення та каналізації першість віддається передовим методам з використанням бактерій, що розкладають бруд та відходи. У засобах для чищення обмежують хлоровмісні сполуки як алергенні і негативно впливають на навколишнє середовище. Миючі засоби та пральні порошки теж вибираються «щадні», але, звичайно, при цьому вони можуть забезпечити «готельний» клас чистоти.

Будівництво екологічних готелів зазвичай здійснюється на територіях віддалених від промислових та індустріальних зон та місцевостях із не зміненим природним ландшафтом. У сучасних умовах екологічними можна вважати ті будівлі, при будівництві яких застосування

синтетичних будівельних і оздоблювальних матеріалів зведено до необхідного мінімуму. Також будівлі мають бути енергоефективними та мати незалежні автономні системи життєзабезпечення. Однією з таких особливостей є використання альтернативних джерел енергії. Найчастіше як останні виступає сонце, вітер, вода. У цьому випадку основний внесок у енергоефективність робить комплексне застосування якісних теплоізоляційних рішень для зниження тепловтрат через стіни, покрівлю та фундамент, а для економії енергії – на дахах будівель встановлювати сонячні колектори. «Зелені» готелі в Європі використовують мінімальну кількість води, намагаються виробляти менше відходів. Наприклад, у готелях, що мають статус «еко», відходи зі шведського столу використовуються як біопаливо для підігріву води в басейні [1, 2].

Говорячи про планувальні рішення, деякі екзотичні рішення присутні у проектуванні таких готелів: еко-готель у формі дерева Hang Nga (В'єтнам) (рис. 3, а); готель «Чарівна гора», що формою нагадує гору, по якій біжить справжній водоспад (Чилі) (рис. 3, б); готель «Сон на дереві» (Німеччина), номери якого підвішені до гілок та стовбурів довколишніх дерев тощо.

Рис. 3. Приклади екзотичних еко-готелів
а – готель Hang Nga (В'єтнам); б – готель «Чарівна гора» (Чилі)

До внутрішнього дизайну таких готелів немає спеціальних вимог, але, відомі своєю ідеологією, вони зазвичай оформляються в натуральних матеріалах і відтінках. У постільній білизні використовується чиста бавовна, вирощена без застосування пестицидів та гербіцидів. Ще один суперсучасний тренд – використання у дизайні матеріалів вторинної переробки. Багато екологічних готелів у зв'язку з економією енергії відмовляються від таких звичайних для городян супутників життя, як комп'ютер та телевізор. Це не тільки економія, а в першу чергу спроба відволікти гостей від суєти і наблизити їх до умиротворяючого відпочинку на лоні природи [3].

У деяких готелях екологією просочено практично все: для обробки використовуються натуральні матеріали: дерево, корок, камінь, вапно; для господарських потреб – перероблений папір; для збирання застосовуються екологічно чисті миючі засоби; у меню – страви з органічних продуктів харчування; у Spa-салонах – натуральна косметика, олії та процедури з використанням цілющих водоростей та трав.

Трапляються екологічні готелі, що мають власні пасіки, ферми, сади і випускають сертифіковану фермерську продукцію. Гості таких готелів за бажанням можуть взяти участь у збиранні яблук, черешні, полуниці або овочевих культур, доглядати тварин, ознайомитися з основами сільського господарства. У ресторані готелів використовується власна продукція: молоко, яйця, м'ясо, які виготовляються безпосередньо на фермі; овочі та фрукти – з власного саду та теплиць; гриби та ягоди – з найближчих лісів.

Окрім стандартних послуг сучасні еко-курорти та еко-готелі пропонують гостям взяти участь у програмах захисту природи. Вони роблять значний внесок в екологічне виховання

людей за допомогою екскурсійно-освітніх програм, екологічних заходів зі збору сміття, озеленення, пропаганди здорового способу життя. Наприклад, в еко-комплексі «Срібний берег» (Національний парк Хубсугул, Монголія) (рис. 4) організовано спостереження за птахами, випускається спеціальна література просвітницького характеру.

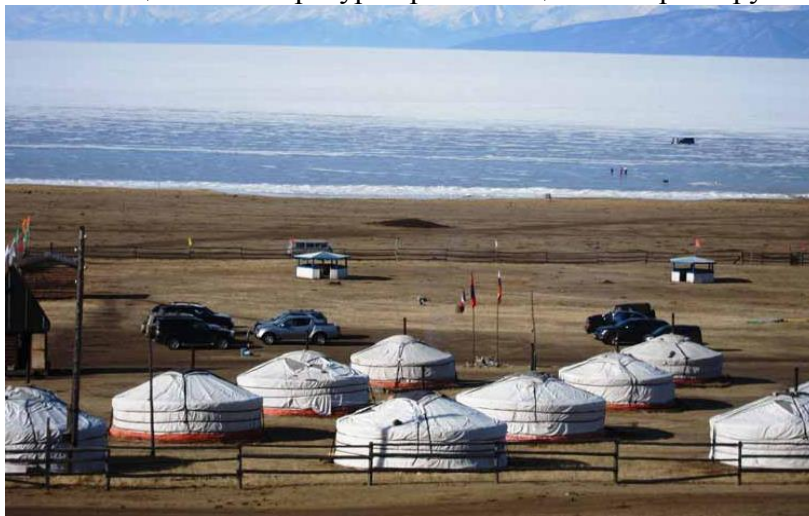

Рис. 4. Еко-комплекс «Срібний берег», Монголія

Еко-готелі функціонують за принципом гармонійного сусідства з природою, не забруднюючи довкілля продуктами життєдіяльності туристів. Екологічні технології, що використовуються готелями, не тільки допомагають дбайливіше використовувати природні ресурси, але й надають готелям, які використовують дані технології, конкурентні переваги. Щодо відходів екологічні готелі застосовують політику, засновану на шести основних напрямках утилізації та регулювання кількості відходів: Reduce (зниження використання); Refill (перезаправлення); Replace (заміна); Reuse (повторне використання); Recycle (переробка); Repair (ремонт, підтримка у робочому стані).

Проте екологічні готелі – це не лише безвідходне виробництво та екологічно чисті продукти харчування. По суті, це готелі майбутнього, що застосовують новітні технології економії та регенерації води та електроенергії [4].

Висновок. На основі проведеного аналізу встановлено, що в усьому світі спостерігається тенденція до збереження природних ресурсів. Готельне господарство розпочало активний розвиток екологічного спрямування, впроваджуючи альтернативні засоби збереження природних ресурсів. Таким чином, еко-готелі – це перспективні готелі, які призначені підтримувати стан природного середовища, виховувати в суспільстві екологічну свідомість та відповідальність, а їхні постояльці при цьому можуть отримати здоровий відпочинок у гармонії з природою.

Література:

1. Полстяная Н.В., Кононенко Т.П., Федак В.И. Экологические отели как современная инновационная концепция в индустрии гостеприимства. // Sciences of Europe.2018. №25-2 (25). С. 8-12.

2. Суворова И.Н. Сущностные характеристики и практические особенности функционирования эко-отелей. 2016. Т.17. №22. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/suschnostnye-harakteristiki-i-prakticheskie-osobennosti-funktsionirovaniya-eko-oteley> (дата звернення: 05.05.2023).

3. Otto O. V. The influence of the environmental factor on the development of the hotel business // Science and tourism: interaction strategies. С. 22-28.

4. Галенко О.В., Овчаренко Н.П. Аналіз попиту на екологічні технології в готелях// Вісник університету. 2021. № 5. С. 54–59.